

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

**PLAN RODNE
RAVNOPRAVNOSTI**
*INSTITUTA ZA DRUŠTVENA
ISTRAŽIVANJA U ZAGREBU*
za razdoblje
2022.-2027.

SADRŽAJ

UVOD	3
PRAVNI I STRATEŠKI OKVIR PLANA RODNE RAVNOPRAVNOSTI	4
TREKUTNO STANJE U INSTITUTU ZA DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA U ZAGREBU	5
CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI PLANA	8

**Imenice koje su u Planu navedene u ženskom rodu koriste se
neutralno i odnose se jednako na ženski i muški rod.**

UVOD

Rodna ravnopravnost jedno je od ključnih načela Europske unije, a navodi se u temeljnim odredbama Ustava kao jedna od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske. Normativno pojam je dodatno razrađen Zakonom o ravnopravnosti spolova, koji ujedno zabranjuje svaku diskriminaciju temeljem spola, spolne orijentacije, bračnog i obiteljskog života, u njezinom izravnom i neizravnom obliku.

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (dalje u tekstu IDIZ) najstariji je javni znanstveni institut u području društvenih znanosti u kojem se od samog osnivanja poštuje i prakticira politiku rodne ravnopravnosti u svim sferama djelovanja. Kroz vrijeme IDIZ se kontinuirano gradi kao mjesto nulte stope tolerancije na bilo koji oblik diskriminacije, uključujući spolno uznemiravanje i iskorištavanje. Unutar IDIZ-a djeluje i Centar za omladinska i rodna istraživanja – CORI, koji provodi znanstvena istraživanja iz područja rodne ravnopravnosti, daje preporuke te provodi evaluacije rada različitih državnih tijela i organizacija civilnog društva zaduženih za provedbu nacionalnih politika rodne ravnopravnosti.

IDIZ, sukladno ustavnim i zakonskim vrednotama Republike Hrvatske i proklamiranim ciljevima Europske unije o uklanjanju rodne i spolne neravnopravnosti, sa svrhom osiguranja jednakih mogućnosti za sve u svim područjima rada IDIZ-a uz promicanje kulture rodne ravnopravnosti među radnicama, donosi ovaj Plan rodne ravnopravnosti za razdoblje od 2022. do 2027 (dalje u tekstu Plan). Plan se donosi nakon analize pravnog i strateškog okvira te analize postojećeg stanja u IDIZ-u s ciljem otkrivanja manjkavosti i njihovog otklanjanja.

Svrha Plana u petogodišnjem razdoblju je osnaživanje postojećeg usmjerenja punoj implementaciji rodne ravnopravnosti, održavanje kulture među radnicama o važnosti ravnopravnog sudjelovanja žena i muškarca u svim sferama rada te posebice na vodećim pozicijama, osiguranje ravnoteže između radnog i privatnog života za radnice i radnike te osiguravanje nulte stope rodno uvjetovanog nasilja.

Ostvarenje te svrhe u skladu je s načelima znanstvene djelatnosti koje IDIZ promovira i primjenjuje na svom znanstvenom i istraživačkom putu, osobito slobodom i autonomijom stvaralaštva, etičnost znanstvenika, javnost rada, povezanost sa sustavom obrazovanja, međunarodna mjerila kvalitete, poticanje i uvažavanje specifičnosti socio-kulturnog nacionalnog konteksta te zaštitu intelektualnog vlasništva. Kultura rodne ravnopravnosti primjenjiva je i poželjna uz sve navedene vrijednosti znanstvene djelatnosti, te će IDIZ inzistirati na njezinoj implementaciji u svim svojim aktivnostima.

Planom se predviđaju mjere i aktivnosti, odgovorna tijela i osobe za njihovo provođenje te rokovi.

PRAVNI I STRATEŠKI OKVIR PLANA RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Plan rodne ravnopravnosti IDIZ-a donesen je u skladu s:

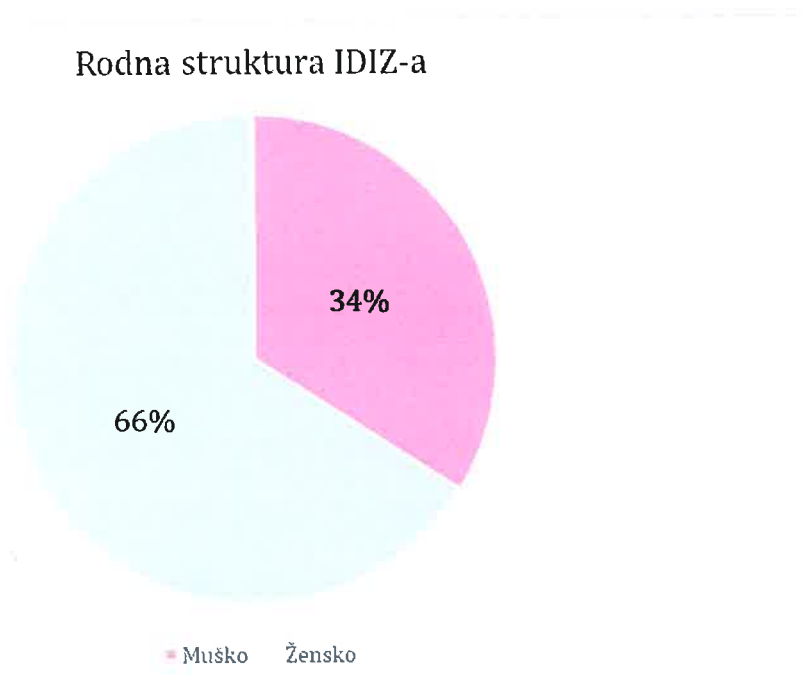
- Općom deklaracijom o ljudskim pravima (1948.)
- Globalnim ciljevima održivog razvoja UN-a do 2030. (Cilj 5: Rodna ravnopravnost; Cilj 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast; Cilj 10: Smanjenje nejednakosti, Cilj 16: Mir, pravda i snažne institucije)
- Europskim institutom za ravnopravnost spolova – EIGE (Indeks ravnopravnosti spolova, GEAR alat)
- Programom Obzor Europa (2021. – 2027.)
- Strategijom za rodnu ravnopravnost 2020.–2025. Europske komisije
- Strategijom za ravnopravnost spolova 2018. - 2023. Vijeća Europe
- Konvencijom o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, tj. Istanbulsom konvencijom (2011.)
- Konvencijom o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena - CEDAW (1979.) i preporukama Odbora za uklanjanje diskriminacije žena za Hrvatsku - CEDAW/C/HRV/CO/4-5 (2015.)
- Ustavom Republike Hrvatske (čl. 3., čl. 14.)
- Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije Republike Hrvatske i Nacionalnim planom za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine
- Zakonom o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19)
- Zakonom o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17)
- Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17)
- Kolektivnim ugovorom za znanost i visoko obrazovanje (NN 9/2019, 204)
- Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (NN 56/2022, 800)
- Statutom IDIZ-a
- Strategijom razvoja Instituta za razdoblje od 2019. do 2028. godine
- Pravilnikom o unutarnjem ustroju Instituta
- Pravilnikom o unutarnjem ustroju radnih mjesta i položaja
- Pravilnikom o radu Instituta
- Etičkim kodeksom IDIZ-a
- Strategijom razvoja ljudskih resursa temeljenoj na primjeni Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača
- Europskoj povelji za istraživače
- Kodeksu o zapošljavanju istraživača
- Strategiju ljudskih resursa za istraživače.

TREKUTNO STANJE U INSTITUTU ZA DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA U ZAGREBU

IDIZ je javni znanstveni institut u kojem rade znanstvenice iz područja društvenih i humanističkih znanosti i to iz polja sociologije, psihologije, obrazovnih znanosti, filozofije, politologije i antropologije. IDIZ njeguje monodisciplinarne i multidisciplinarne pristupe istraživanju složenih društvenih i osobnih pojava. Istraživačice IDIZ-a aktivne su na nacionalnoj i europskoj razini te se u IDIZ-u trenutno provodi više od 25 projekata. Rad IDIZ-a organiziran je u okviru četiri centra od kojih je jedan posvećen rodnim istraživanjima:

- CIDNO - Centar za istraživanje društvenih nejednakosti i održivosti
- CIRO – Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
- CIZIP - Centar za istraživanje znanosti i prostora
- CORI - Centar za omladinska i rodna istraživanja

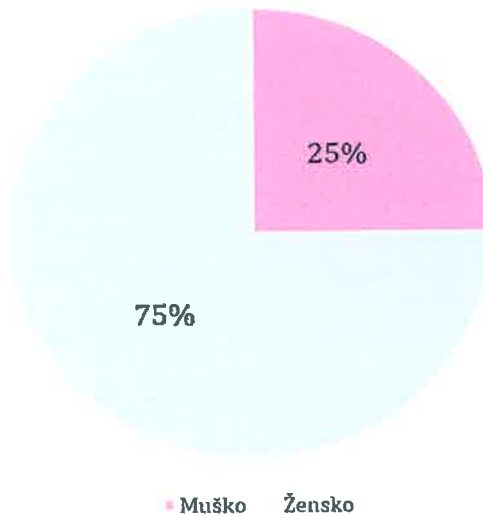
S 1. rujnom 2022. godine u Institutu je zaposleno ukupno 41 radnica od čega 27 žena i 14 muškaraca (Slika 1.)

Slika 1. Rodna struktura zaposlenih u IDIZ-u

Među zaposlenima 8 ih je dio stručnih službi od čega 6 žena. Rodna struktura zaposlenih u stručnim službama prikazana je na Slici 2.

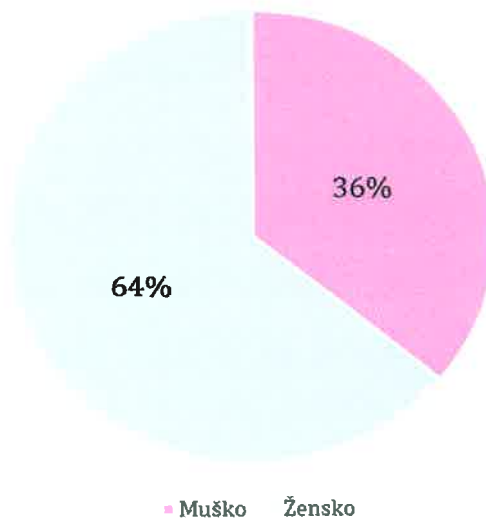
Rodna struktura stručne službe IDIZ-a

Slika 2. Rodna struktura zaposlenih u stručnim službama IDIZ-a

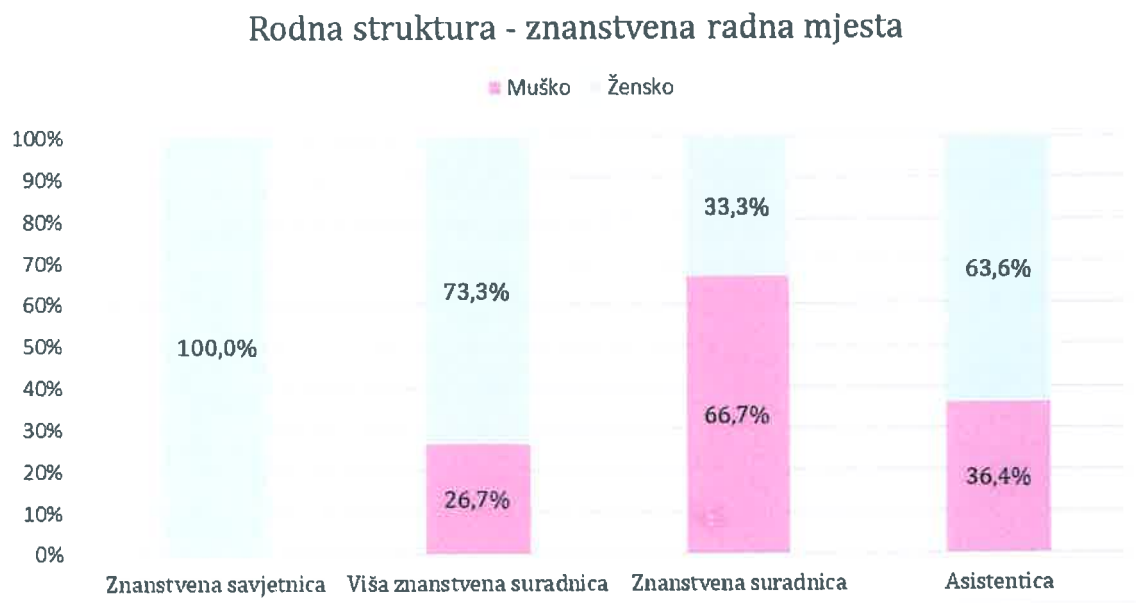
33 radnice obavljaju znanstveno istraživačku djelatnost od čega je jedna znanstvena savjetnica (1 žena), 15 viših znanstvenih suradnica (11 žena), 6 znanstvenih suradnica (2 žene) te 11 asistentica (7 žena). Rodna struktura radnica koji obavljaju znanstveno-istraživačku djelatnost prikazana je na slici 3.

Rodna struktura znanstvena djelatnost IDIZ

Slika 3. Rodna struktura radnica koje obavljaju znanstveno-istraživačku djelatnost u IDIZ-u

Analitički prikaz rodne strukture prema pojedinom znanstvenom radnom mjestu prikazan je na slici 4.

Slika 4. Rodna struktura prema pojedinom znanstvenom radnom mjestu u IDIZ-u

Ravnateljica IDIZ-a je trenutno muškarac, a u prethodna tri mandata institutom su ravnale žene.

Predsjednica i zamjenica predsjednice Znanstvenog vijeća IDIZ-a su žene.

Upravno vijeće IDIZ-a čine 4 žene i jedan muškarac.

Iz provedene analiza razvidno je da unutar IDIZ-a postoji ravnopravna zastupljenost muškaraca i žena, te ne postoji diskriminacija u postupcima zapošljavanja niti izborima na sve vrste radnih mjesta. Dugoročni ciljevi Plana teže održanju ovakve situacije u petogodišnjem razdoblju te brojnim poboljšanjima.

CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI PLANA

Očekivani rezultat ovog Plana jest provođenje rodne ravnopravnosti u poticajnoj i afirmativnoj radnoj okolini Instituta kroz ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- Nadograđivanje institucionalnog okvira za promicanje i osiguravanje rodne ravnopravnosti
- Promicanje kulture rodne ravnopravnosti među radnicama IDIZ-a i podizanje svijesti radnica redovitim educiranjem o rodnim temama poput rodne pristranosti i društvenih konstrukcija rodni uloga i stereotipa
- Osiguravanje pristupa relevantnim informacijama
- Osnaživanje i podupiranje žena znanstvenica u njihovom sudjelovanju u upravljačkim i voditeljskim pozicijama
- Aktivno upravljanje radnim vremenom radi harmonizacije osobnog, obiteljskog i radnog života za sve radnice
- Jasno i nedvosmisleno osuđivanje seksizma i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu, praćeno podizanjem svijesti o nedopustivosti takvog ponašanja i postavljanjem mehanizama zaštite žrtava seksualnog uznemiravanja kada i ako ono nastupi

Način postizanja ciljeva navedenih u samom Planu je kroz provođenje mjera i aktivnosti također njime predviđenih. *IDIZ* mjere i aktivnosti donosi i provodi u skladu sa svojim mogućnostima, radi postizanja maksimalnog rezultata u dostizanju ciljeva Plana.

Mjera	Nadograđivanje institucionalnog okvira za promicanje i osiguravanje rodne ravnopravnosti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje Plana rodne ravnopravnosti i njegova objava na mrežnim stranicama • Imenovanje službenice za rodnu ravnopravnost
Odgovornost	Ravnatelj
Rok	Rujan 2022.

Mjera	Osiguravanje pristupa relevantnim informacijama
Aktivnosti	<p>Osiguran jednostavan pristup bitnim informacijama na intranetu Instituta, pogotovo onima o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prijavljivanju svakog oblika uznemiravanja na radu ili s radom povezanim aktivnostima i pravima žrtava uznemiravanja, • dostupan pristup podacima o službenici za rodnu ravnopravnost Instituta i jednostavnu komunikaciju s istim, • rodiljnim i roditeljskim potporama, te rodiljnom, roditeljskom i očinskom dopustu, prema postojećem zakonodavnom okviru, • mogućnostima financiranja istraživanja i usavršavanja na radu.
Odgovornost	Stručne službe; Informatičar; Ravnatelj; Službenica za rodnu ravnopravnost
Rok	Kontinuirano

Mjera	Promicanje kulture rodne ravnopravnosti među radnicama IDIZ-a o podizanje svijesti radnica redovitim educiranjem o rodnim temama poput rodne pristranosti i društvenih konstrukcija rodni uloga i stereotipa, seksizma i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu
Aktivnosti	Seminari i radionice sa svim radnicama IDIZ-a - znanstvenicama i istraživačicama, stručnim osobljem i upravom jednom godišnje, osobito o: <ul style="list-style-type: none"> • podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti, • seksualnom i drugim oblicima uznemiravanja te pravima i mogućnostima žrtava uznemiravanja, • rezultatima znanstvenih istraživanja o rodnoj ravnopravnosti, rodno uvjetovanom nasilju i drugim povezanim temama kojima se bave znanstvenici Instituta
Odgovornost	Službenica za rodnu ravnopravnost i ravnatelj. Stručna potpora Centar za omladinska i rodna istraživanja
Rok	Od 2022. do 2027. radionica jednom godišnje.

Mjera	Osnježivanje i podupiranje žena znanstvenica u njihovom sudjelovanju u upravljačkim i voditeljskim pozicijama
Aktivnosti	Jednogodišnja radionica o ravnopravnosti u napretku u karijeri i vidljivosti znanstvenica na upravljačkim i voditeljskim pozicijama
Odgovornost	Službenica za rodnu ravnopravnost i ravnatelj. Stručna potpora Centar za omladinska i rodna istraživanja
Rok	Od 2022. do 2027. radionica jednom godišnje.

Mjera	Aktivno upravljanje radnim vremenom radi harmonizacije osobnog, obiteljskog i radnog života za sve radnice.
Aktivnosti	Radionica o učinkovitom upravljanju radnim vremenom radi harmonizacije osobnog, obiteljskog i radnog života za sve radnice.
Odgovornost	Službenica za rodnu ravnopravnost i ravnatelj. Stručna potpora Centar za omladinska i rodna istraživanja
Rok	Od 2022. do 2027. radionica jednom godišnje.

Mjera	Praćenje, analiza i izvještavanje o stanju rodne ravnopravnosti
Aktivnosti	Redovito praćenje, analiza i tumačenje internog stanja Instituta u vezi s provođenjem Plana rodne ravnopravnosti
Odgovornost	Stručni tim u sastavu jednog predstavnika-ice stručnih službi, jednog predstavnika-ice znanstvenika i ravnatelja Instituta, s ciljem donošenja prijedloga i odluka radi poboljšanja provedbe Plana. Godišnje izvješće o provođenju Plana rodne ravnopravnosti izrađivat će službenica za rodnu ravnopravnost Instituta.
Rok	Kontinuirano - godišnje

Plan je javno objavljen na službenoj mrežnoj stranici IDIZ-a na hrvatskom i engleskom jeziku. Hrvatska verzija Plana je izvorna i smatra se originalom.

Broj: 563-01-172/22

Boris Jokić

U Zagrebu, 6. rujna 2022.

ravnatelj Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu